

03119-2019

Granskning av delårsrapport 2019

Region Norrbotten

Projektledare: Per Stålberg, Certifierad kommunal revisor

Projektmedarbetare: Ulrika Öhlund, Auktoriserad revisor

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
1.1.	Bakgrund	3
1.2.	Syfte och Revisionsfrågor	3
1.3.	Revisionskriterier	3
1.4.	Avgränsning och metod	3
2.	lakttagelser och bedömningar	5
2.1.	Lagens krav och god redovisningssed	5
2.1.1.	lakttagelser	5
2.1.2.	Bedömning	6
2.2.	God ekonomisk hushållning	6
2.2.1.	lakttagelser	6
2.2.2.	Bedömning	7

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av regionens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat regionens delårsrapport för perioden 2019-01-01 – 2019-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2019.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge regionens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om det prognostiserade resultatet är förenligt med de mål som regionfullmäktige fastställt.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet inte kommer att uppfyllas för år 2019.

Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt för 2019.

Vi bedömer, utifrån delårsrapportens återrapportering, att verksamhetens prognostiserade utfall delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen i strategiska planen 2019.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport per år. I samband med fullmäktiges behandling av delårsrapporten ska även revisorerna bedöma resultatet i delårsrapporten. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till fullmäktige.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av regionens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Regionen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande.

1.2. Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

1.3. Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation R17, Delårsrapport
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning
- Fullmäktiges anvisningar avseende delårsrapport

1.4. Avgränsning och metod

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- översiktlig granskning av den finansiella delen av delårsrapporten per 2019-08-31,
- förvaltningsberättelsens innehåll,
- hur regionen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen till den information som ingår i delårsrapporten. Detta utesluter inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisions sed i övrigt har.

Den granskade delårsrapporten fastställdes av regionstyrelsen 2019-10-03 och fullmäktige behandlar delårsrapporten 2019-10-16.

Rapportens innehåll har sakgranskats av redovisningschef.

2. Iakttagelser och bedömningar

2.1. Lagens krav och god redovisningssed

2.1.1. Iakttagelser

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti. Resultatet för perioden uppgår till 406 mnkr (234 mnkr). Styrelsen har överlämnat rapporten inom lagstadgad tid till fullmäktige.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller uppgift om händelser av väsentlig betydelse som inträffat under eller efter delårsperiodens slut, men innan delårsrapporten upprättats. Upplysningar om regionens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån god ekonomisk hushållning beskrivs också.

En samlad, översiktlig beskrivning av regionens drift- och investeringsverksamhet finns i delårsrapporten och en prognos över hur helårsutfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten redovisas. Det prognostiserade resultatet uppgår till 293 mnkr vilket är 80 mnkr bättre än budgeterat.

Verksamheterna har dock fortsatt svårt att hålla sig inom budgetramarna. Prognosen är att divisionerna sammantaget avviker negativt med -349 mnkr.

Division (mnkr)	Prognosutfall mot budget 2019	Utfall mot budget 2018	Utfall mot budget 2017
Närsjukvård	-254	-246	-267
Länssjukvård	-75	-111	-94
Folk tandvård	-10	-19	-13
Service	-10	-9	-23
Länsteknik	-1	6	9
S:a divisioner	-349	-379	-388

En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen lämnas. Det finns inget underskott från tidigare men trots det goda resultat så prognostiserar regionen att inte uppnå en ekonomi i balans för 2019. Detta beroende på att hela det prognostiserade överskottet på 293 mnkr kan hänföras till återföring av tidigare nedvärderingar (+118 mnkr) samt realiserad värdeökning (+199 mnkr) i pensionsportföljen vilket inte får räknas med i balanskravsutredningen. Prognostiserat balanskravsresultat uppgår till -24 mnkr.

Finansiella rapporter

Delårsrapporten innehåller resultat- och balansräkning samt de noter som krävs enligt RKR:s rekommendation R17. Räkenskaperna omfattar periodens utfall samt jämförelsetal i enlighet med rekommendationen.

Redovisning av omsättning, periodresultat och antal anställda i majoriteten av de bolag, stiftelser och kommunalförbund som regionen har ett ägande, engagemang eller medlemskap i framgår också av delårsrapporten.

Justeringar har gjorts av ingående balanser till följd av övergången till Lag om kommunal bokföring och redovisning.

Divisionernas ekonomiska handlingsplaner

Årets uppdrag är att sänka kostnaderna med 223 mnkr. Enligt lämnad prognos så beräknar de sammantaget lyckas verkställa 101 mnkr (45 %) av dessa.

Mnkr	Uppdrag 2019	Prognos utfall	%	Uppdrag 2018	utfall	%	Uppdrag 2017	Utfall	%
Division									
Närsjukvård	139	63	45	133	61	46	250	91	36
Länssjukvård	84	38	45	32	11	34	68	41	60
Service	-	-	-	6	1	17	10	1	10
Folktandvård	-	-	-	6	5	83	5	2	40
S:a divisionerna	223	101	45	178	77	43	332	135	40

Fortsatt uppnås inte full effekt av åtgärder för kostnadsminskningar samtidigt som kostnadsökningar sker på andra områden.

Noter

Redovisningsprinciper för delårsrapporten anges som ett eget avsnitt i delårsrapporten. Det framgår att principerna är anpassade till den nya redovisningslagen (LKBR), att en förändring är värderingen av finansiella instrument och att jämförelsetalen har omräknats till de nya principerna.

2.1.2. Bedömning

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet inte kommer att uppfyllas för år 2019.

2.2. God ekonomisk hushållning

Regionfullmäktige har fastställt mål i fem perspektiv; Samhälle, Medborgare, Verksamhet, Medarbetare och Ekonomi i den strategiska planen.

2.2.1. Iakttagelser

Finansiella mål

I delårsrapporten görs en avstämning mot regionens finansiella mål inom perspektivet ekonomi som fastställts för år 2019.

Av redovisningen framgår att de två finansiella målen nedan inte bedöms uppfyllas.

- *Långsiktigt hållbar ekonomi*
  - Verksamheten bedöms inte vara anpassad till den aktuella intäktsnivån. Även om regionens resultat uppnår en nivå som överstiger två procent av skatter och statsbidrag så effektueras inte divisionernas handlingsplaner i tillräcklig hög grad och divisionerna når inte heller sina resultatmål.
- *Kostnadseffektiv verksamhet*
  - Processerna bedöms inte som tillräckligt effektiva. Förvisso ökar öppenvårdens kostnadsandel av total kostnad enligt KPP jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

Däremot minskar inte kostnaden per producerad DRG-poäng jämfört med 2017 och fortfarande avviker regionens läkemedelskostnad per invånare för mycket i förhållande till rikets dito.

Mål för verksamheten

I delårsrapporten görs en uppföljning av samtliga verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i perspektiven Samhälle, Medborgare, Verksamhet och Medarbetare.

Perspektiv	Strategiska mål	Måluppfyllelse augusti 2019	Prognostiserad måluppfyllelse
Samhälle	Hållbart nyttjande av resurser	Delvis	Uppfyllt
	Ett starkt näringsliv för hållbar tillväxt	Delvis	Uppfyllt
	Goda livsvillkor och jämlik hälsa	Delvis	Delvis
	Tydligt regionalt ledarskap	Delvis	Uppfyllt
Medborgare	Goda och hållbara rese- och transportmöjligheter	Delvis	Delvis
	Ett rikt och brett kulturliv	Uppfyllt	Uppfyllt
	Stöd att främja hälsa	Delvis	Delvis
	En god, jämlik och samordnad vård	Delvis	Delvis
Verksamhet	Hållbar förnyelse	Delvis	Uppfyllt
	En effektiv, säker och hälsofrämjande verksamhet med god kvalitet	Delvis	Delvis
	Nöjda och delaktiga patienter	Delvis	Uppfyllt
	Nära vård på nya sätt	Delvis	Uppfyllt
Medarbetare	Hållbar kompetensförsörjning	Delvis	Uppfyllt
	Ledar- och medarbetarskap för förnyelse	Delvis	Uppfyllt
	Hälsofrämjande arbetsvillkor	Uppfyllt	Uppfyllt

Styrelsens utvärdering resulterar i att samtliga strategiska mål bedöms som delvis uppfyllda med undantag av "Ett rikt och brett kulturliv" (Medborgare) och "Hälsofrämjande arbetsvillkor" (Medarbetare) som bedöms som uppfyllda per sista augusti.

Vi noterar att redovisningen har utvecklats i form av att i år lämnas även en prognos för helårsutfallet. Det prognostiserade utfallet ser än bättre ut än delårsutfallet då en klar majoritet av målen bedöms som möjliga att uppfylla.

2.2.2. Bedömning

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt för 2019.

Vi bedömer, utifrån delårsrapportens återrapportering, att verksamhetens prognostiserade utfall delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen i strategiska planen 2019.

2019-10-14

Hans Forsström

Uppdragsledare

Per Ståhlberg

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Region Norrbotten enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från 2019-06-05. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.